

Szegeden is követelik a reakciós tisztek eltávolítását.

— **Katonagyűlés a városházán. — A kerületi parancsnok a tisztekhez. —**

(Saját tudósítónktól.) A magyar hadsereg egyes szerveinek kiküldöttjei január 3-án a közgyűlési miniszter parancsára Budapesten gyűlést tartottak, amelyen ezeket a megbízottakat a hadsereg új, demokratikus szervezetének kialakítása ki. Ezen a gyűlésen a hadügyminiszter jelen kívűl dr. Pogány József, a katonatanácsok kormánybiztosa is felszólalt és ő is kritikát mondott azokról a tisztek fölött, akik nem feltétlen hűvek az új rendszernek.

A megjelent tisztek közül többet felszólalt és hevesen kikelték a hadsereg új rendszerének ellenében a katonatanácsok és a bizalmi rendszer ellen. Ezek a felszólalások természetesen nagy megdöbbenést keltettek, úgy gondolják, hogy a tisztek viselkedésének Szegeden is visszhangja támadt.

A szociáldemokrata párt vezetősége szerdán délután öt óra a városháza közgyűlési termében katonagyűlést hívott össze és a gyűlésen egyhangúlag magáévá tette a pártvezetőség javaslatát, amely szerint azok a szegedi tisztek, akik a budapesti gyűlésen résztvettek, a hadsereg kötelékéből nyomban elbocsátandók.

A katonagyűlésről a *Délmagyarország* munkatársa a következőket jelenti:

Wallisch Kálmán, a szociáldemokrata párt titkára megnyitja az értekezést és rámutatva a Budapestben történt eseményekre, azt a javaslatot terjeszti elő, hogy azokat a tiszteket, akik a régi, átkos rendszer visszatartásával kívánták és a bizalmi rendszer megkezdésével állást foglaltak, nyomban szereltesse le. Amennyiben — mondta Wallisch — a részkar többi tagjai szolidaritást vállalnak ezekkel a tisztekkel, úgy távozzon a helyéről az egész tisztkar. Mi is lehetünk tisztek, ha csak! Javaslata konkrét formában az, hogy a hadbírók küldöttsége keresse fel csütörtök délelőtt a kerületi parancsnokot és kérje tőle az elmozdításukat az eltávolítását. Amennyiben a kerületi parancsnok nem teljesíti kérésüket, délután két órakor ismét ülést tartanak és határoznak a további teendők fölött.

Wallisch tonboló tapssal és éljenzéssel fogadott beszéde után Czerna József a továbbképzendő altisztek nevében szólalt fel. Támogatásukat biztosítja, de szeretné, ha tényleg csak a reakciós tisztek ellen járnának el, nem pedig esetleg azok ellen is, akik együtt mozognak velük.

Dvojesák Sándornak az a véleménye, hogy erőlyesen el kell járni ebben az ügyben és ha csütörtökön délelőtt nem kapnak meggyőztató választ, akkor délután négy órakor vonuljon ki az egész helyőrség a kerületi parancsnok hivatala elé, és most már nyomtatékosan ismételve meg kívánságát.

Riss Dezső kéri Wallischot, adjon felvilágosítást arról, mit akarnak a kommunisták és mit akarnak a szociálisták.

Wallisch Kálmán erre egyelőre csak pár szóban kíván reflektálni. Elmondja, hogy a kommunizmus és szocializmus tulajdonképpen egy, hiszen a vége is egy. Rámutat arra,

hogy az, amit az utóbbi napokban néhány rendbontó művelt, nem kommunizmus és ezek nem is kommunisták, hanem a zavarosban halászni akaró, felelőtlen emberek. Ellenzi Dvojesák indítványát, mert elhamarkodottnak tartja. Szerinte, a felvonulásra csak akkor lesz szükség, ha véglegesen elutasító választ kapnak.

Ozsváry Józsefnek aggályai vannak, mert azt hiszi, hogy vannak a tisztek között olyanok is, akik velük tartanak. Konkrét adatai vannak arra vonatkozólag, hogy ilyen tisztek is vannak ezek közt, ezeket pedig nem szabad bántani.

Wallisch Kálmán reflektál Ozsváry felszólalására és kijelenti, hogy a pártvezetőség és a bizalmi férfiak megvizsgálják az ügyet és a legnagyobb igazsággal fognak határozni. Ők is igazságot akarnak és ha van ezek között a tisztek között, aki velük érez és mellettük van, úgy ezekre nem vonatkozik a határozat.

Hárváth János: A tisztkar csak azért szocialista, mert többségben vagyunk! Egyik sem kell nekünk!

A felszólalások elhangzása után Wallisch Kálmán javaslatát az értekezlet tagjai nagy lelesedéssel, egyhangúlag elfogadták.

Szerdán délelőtt a budapesti események hatása lakati Soós Károly kerületi parancsnok a következő érdekes parancsot intézte tisztjeihez:

Azon események, amelyek 1. hó 3-án Budapesten az ország minden részéből összegyűlt tényleges tisztekkel a hadügyminiszter ur és a katonai tanácsok kormánybiztosának jelenlétében tartott megbeszélésen lejtésdőltek, nézetem szerint alkalmasak és egyesek által valószínűleg fel is használtak arra, hogy a tényleges tisztkar iránt egy a legénység, mint a közvéleményben lassanként visszatérő bizalmat veszélyeztessék. Ennek elhárítására szükségesnek tartom azon nézetemnek kifejezést adni, melyet az eseményekkel szemben, azt hiszem, a parancsnokságom alatt álló tényleges tisztek mindéggyike kivétel nélkül oszt. Mi mindnyájan azon állásponton vagyunk, hogy a magyar hadsereg nem lehet sem egyik, sem másik politikai párt eszköze, hanem csakis a magyar népköztársaság kormányának minden körülmények közt engedelmessé, megbízható és legyelmzett szerve. Mi valamennyien — eskükhöz híven — teljes öszinteséggel a forradalom által kivívott állásponton vagyunk! Ezért teljes meggyőződéssel, az ügy és a tényleges tisztkar saját érdekében, még látszatát is kerülni kívánjuk, mintha köztünk olyan; az új korszellemmel ellenkező nézetek volna, melyek az állami rend lassankénti megszilárdítását veszélyeztetnék és az országot oly feifordulásba kergemék, mely a magyar állam feimállítására is végzetes lehetne. Nekünk csak egy érdekünk és egy ideális, hazafias célunk van: az új, legyelmzett, önálló magyar hadsereg megeremlése! Soós tábornok.

igazságot beszéde tartott. Oroszországban — mondotta a többi közt — letörték a burzsoáziát, lerombolták a kutyhókat és proletárokat laknak a burzsoázia palotáiban. Nekünk is le kell tehát rombolnunk mindent, hogy a régi rendszer romjain építsük fel az új világrendet. A kommunisták igazságok felgyújtották a szenvedélyeket, a munkások hangulata egyre izzóbb lett. Meg lehetett állapítani, hogy a polgárőrség és nemzetőrség — ha a zavarások kitörnek — nem lesz képes a rendet fentartani és a közbiztonságot megvédeni. Pénteken délután tehát megalakult a Munkásbiztonság, amely magára vállalta a rend fentartását a polgárőrség és nemzetőrség támogatásával.

Pénteken az esti órákban a Munkásbiztonság karhatalmi kirendeltsége megkezdte a szolgálatot, de már az első alkalommal összeütközésre került a sor a bátyamunkásokkal, illetőleg a kommunistákkal. A csőcselék, amelynek egy része betört egy korcsnába, ott leltta magát és ellenszolgált a karhatalomnak. A karhatalom fegyverét használta. Az első összeütközésnek tudomásom szerint a kommunisták részéről 1 halott és 3 súlyos sebesült áldozata volt. A tömeg az utcai harc hírére a városháza elé tödült és követelte a polgárőrség, nemzetőrség és csendőrség lefegyverzését. Ellenkező esetben — mondták — negyed óra múlva dinamittal levegőbe röpítik a várost. A városházán állomásozó karhatalom szorongatott helyzetében átadta fegyverét egy láda municióval a kommunistáknak. Este 8-9 óra közt a felfegyverzett tömeg kettő kivételével az összes ízleteket kifosztotta. A rollókat dinamittal robbantották fel. A fosztogatás közben állandóan lövöldöztek, kézibombákat hajítottak az utcára, hogy a lakosság ellenszolgáltatást megakadályozzák és a népet megfélemlítsék. A fosztogatók az ízletekből benyúló lakásokba betörték, a bútorokat kocsikra rakták, a lakókat kikergelték. Aki ellenállni akart, lelővéssel fenyegették. Amit nem vittek el, darabokra törték. Az ízletek berendezéseit kihajigálták az utcára.

Éjjel 12 órakor egy vonat volt indulóban Budapestre. A kommunisták és a hozzájuk szegődött csőcselék behatolt a vasúti kocsikba, lefoglalta az összes podgyászokat és kijelentették, hogy minden közvagyon, az ízletek pénzét elszedték azzal, hogy ingyen utazhatnak Budapestre. Szombaton délelőtt 4-500 menekülő szorongott a vasúti állomáson, akik követelték a különvonatok elindítását, mert a kommunisták fenyegetően hirdették, hogy rabolni, gyűjogatni fognak, majd levegőbe röpítik az egész várost. Ekkor már a zendülők nagy része részeg volt, mert feltörték egy nagy szeszraktárt, ahonnan pálinkát, rumot és mindenféle szeszt vittek ki a városba, vedrekben és edényekben. Nemcsak a felmörték részegedtek le, hanem a gyerekek is. Ezeknek az eseményeknek a hatása alatt a menekülők vonatát elindították. Én délelőtt 11 órakor a negyedik vonattal utaztam el. Pásztó körül találkoztunk az első katonacsapatokkal, amelyeket Hatvanból indítottak utnak Salgótarjamba. Hatvanban találkoztunk az utamunk érkező menekültekkel is, akik hírül hozták, hogy a katonaság összeütközött a néppel.

Vonatunk, amely szombaton délelőtt 11 órakor indult el Salgótarjamból, vasárnap reggel 8 órakor, tehát teljes 21 óra alatt érkezett Budapestre. Éhesen, döderege érkezünk meg, de örülve annak, hogy legalább az életünket megmenthettük.

Német-Ausztáliában kiűzték a nemzetgyűlési választásokat.

Bécs, január 8. (A *Délmagyarország* tudósítójától.) Az államtanács ma elhatározta, hogy végleg február 16-ára tűzte ki az alkotmányozó nemzetgyűlés választását.

Egy Szegedre menekült szemtanu a salgótarjáni véres napokról.

(Saját tudósítónktól.) A salgótarjáni kommunista zendülés még a mostani forrongó és eseményekben lázasan liheztető időben is a szenzáció erejével hatott. Az ország közvéleménye a véres napok látása alatt áll és a kormány komoly elhatározásokra készül a lakosságban romboló indulatkeltőrésekkel szemben. Ma már — állítólag — rend van Salgótarjában, de a lakosság, amelynek legnagyobb része elmenekült az anarchia szüntérévé vált városból, még nem tért vissza. A menekültek közül egyenéhányan Sze-

gedre érkeztek, hogy — mindenüktől kifosztva — nokonaknál vánják be, amíg felült ott-honukba visszajuthatnak. A Szegeden tartózkodó menekültek között van Singer Gyula salgótarjáni kereskedő is, aki mint a polgárőrség tagja, közvetlen tanuja volt az eseményeknek. Singer a következőket mondotta el a *Délmagyarország* munkatársának a kommunista zendülésről:

Karácsony napján és újévkor kommunista agitátorok jártak Salgótarjában. Kun Béla, a magyar bolsevikok vezére különösen